

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

People's Participation in Administration of Janud Subdistrict Administrative
Organization, Non Sung District, Nakhon Ratchasims Province

รจนา เจือจันทร์¹

สถาพร วิชัยรัมย์² และ ธัญญรัตน์ พุทธิพงษ์ชัยชาญ³

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์^{1,2,3}

Rostjana Jheujan¹

Sathaporn Wichairam² and Thanyarat Phuthiphongchaicharn³

Buriram Rajabhat University^{1,2,3}

Corresponding Author, Email: 660426070012@bru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา 2) ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอโนนสูง จังหวัด ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน กำหนด ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าเฉลี่ยต่ำคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ

2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ คือ ควรพัฒนาระบบประปาและการบริการสาธารณะด้าน

* ได้รับบทความ: 16 กันยายน 2568; แก้ไขบทความ: 5 มีนาคม 2568; ตอรับตีพิมพ์: 27 มีนาคม 2568

แหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่ และควรมีการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อการตัดสินใจพัฒนาท้องถิ่น ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมทุกกระบวนการ และควรมีการติดตามประเมินผลเพื่อความโปร่งใส และครอบคลุมทุกการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน; การบริหารงาน; องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the participation of the public in the administration of the Chan Ad Sub-district Administrative Organization, Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province, and 2) to study the opinions and suggestions of the public regarding the administration of the Chan Ad Sub-district Administrative Organization. Non Sung District, Province uses a quantitative research model. The tools used in the research were a questionnaire with a checklist and a 5-level estimation scale, with a confidence value of 0.89

The results showed that

1) the participation of the public in the administration of the Chanad Sub-district Administrative Organization Non Sung District, Nakhon Ratchasima Province. Overall, the level is very high. When looking at each aspect, it was found that all aspects were at a high level, from high average to low average, namely participation in decision-making. Participation in activities in terms of participation in benefits and participation in evaluation, respectively,

2) the opinions and suggestions are that the water supply system and public services in terms of water resources should be developed to meet the standards and cover all areas. Participation in planning for local development decisions should cover all groups of people by participating in all processes, and there should be monitoring and evaluation for transparency and covering all operations.

Keywords: Public Participation; Administrative; Asub-district Administration Organization

บทนำ

ในปัจจุบันสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงของบริบทและสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีที่ล้ำหน้าอย่างก้าวกระโดดให้ประเทศถูกผลักดันให้เร่งพัฒนาและสร้างความเจริญเพื่อไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ซึ่งภาครัฐจำเป็นต้องปรับตัวและเตรียมการรองรับให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง โดยเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกมิติเพื่อส่งมอบบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพให้กับประชาชนและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ได้ให้ความสำคัญกับประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงทั้งทางการเมืองและการบริหารราชการ เพื่อแก้ไขปัญหาของระบบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทน ซึ่งอาจปฏิบัติหน้าที่ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชน โดยต้องเปิดระบบราชการเข้าสู่กระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ให้เป็นที่ยอมรับและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการมากขึ้น (สมยศ ลอยประโคน, 2558 : 10-13)

การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญและจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย กฎหมาย รัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกติกาสูงสุดของประเทศสะท้อนเจตนารมณ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจนรวมถึงการปฏิรูปการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดธรรมาภิบาล (Good Governance) ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน มีกฎหมายหลายฉบับประกันสิทธิของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมและกำหนดหน้าที่ของภาครัฐในการเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม อาทิ เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548 นอกจากนั้น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการยังกำหนดเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เช่นกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อรรถัย กักพล, 2554 : 3-4)

ดังนั้น ประชาธิปไตยในรูปแบบใหม่ก็คือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม อันจะเป็นเรื่องของ การกระจายโอกาส กระจายบทบาท จัดสรรบทบาท จัดสรรอำนาจทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ให้ประชาชนภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมทั้งทางการเมืองและการบริหาร ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งการตัดสินใจนั้น จะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งนี้ กระบวนการมีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็นการริเริ่มการให้ข้อมูลการแสดงความคิดเห็น การแนะนำปรึกษาการวางแผน การตัดสินใจการปฏิบัติ ตลอดจนการติดตามตรวจสอบและควบคุมจากประชาชน (พัชรีย์ สิริโรตส และคณะ, 2561 : 120)

องค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 40 และมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 116 ตอนพิเศษ 82 ง วันที่ 15 ตุลาคม 2542 เรื่อง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2542 จำนวน 350 แห่ง โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม 2542 โดยรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลโนนสูง จำนวน 8 หมู่บ้านในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต ภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันก็ยังเกิดประเด็นคำถามที่ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถให้บริการสาธารณะได้อย่างมีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้จริงหรือไม่ สังเกตได้จากใบคำร้องในเรื่องข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ เกี่ยวกับการบริหารงานจากประชาชนในพื้นที่ อาจเกิดจากงานโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่การแก้ปัญหาที่ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน สะท้อนถึงปัญหาที่เกิดจากขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานตามโครงการขององค์กร (กรณีถ้าองค์กรมีปัญหาก็ต้องมีหลักฐานการอ้างอิงรองรับ)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลการศึกษาในครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่และช่วยเหลือการบริหารงานขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้กำหนดการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชากรในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต จำนวน 3,778 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 351 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขต โดยมีลักษณะคำถามปลายปิด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดใน 4 ด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open - ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบรูปแบบของคำถาม การใช้ภาษา ความชัดเจนของข้อความ ความเหมาะสม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ (Index of item-Objective Congruence = IOC) มีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 -1.00 แล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน จากนั้นหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ผลการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

1. ข้อมูลผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 351 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศ หญิง จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 29.06 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 33.62 ประกอบ อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 35.61 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001 - 10,000 บาท

จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตพื้นที่ตำบล 6-10 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46

2. ผลการวิเคราะห์ระดับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ดังแสดงผลตามตารางที่ 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.46	0.54	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	4.39	0.52	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.35	0.52	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.38	0.52	มาก
รวมเฉลี่ย	4.39	0.52	มาก

จากตาราง 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยแสดงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.46$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{x} = 4.39$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{x} = 4.38$) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{x} = 4.35$) ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันออต อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้ ควรพัฒนาระบบประปาและการบริการสาธารณะด้านแหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภคบริโภคให้ได้มาตรฐาน และครอบคลุมทุกพื้นที่ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อการตัดสินใจพัฒนาท้องถิ่น ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยการมีส่วนร่วมทุกกระบวนการ และควรมีการติดตามประเมินผลเพื่อความโปร่งใสทุกการดำเนินงานให้มากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จันอัด อำเภอนโนสูง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาที่จะเกิดขึ้นจากความขัดแย้ง การเห็นต่าง และตกลงกันไม่ได้ด้วยเหตุของการไม่ยอมรับ ไม่ไว้วางใจกันเป็นต้น ซึ่ง ฤวิลลิต บุรีกุล (2565 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) เป็นการกระจายโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง และการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้ง การจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนโดยการริเริ่ม การให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามตรวจสอบ ร่วมรับผล ตลอดจนการควบคุมโดยตรงจากประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของพวกเขา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ จิราพร เชื้อบุญมี (2554 : 77-79) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่าสะอาด อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย ใน 4 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติการ ด้านผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อเสนอโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารการประชุมของ อบต. ประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของปัญหา ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน นำมาวิเคราะห์ปัญหาตามความต้องการที่แท้จริง เพื่อนำไปสู่การบรรจุไว้ใน จึงทำให้ผลการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของปัญญา แก่นดี (2558 : 100-101) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแคนดง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขาย มีธุรกิจในพื้นที่ จึงได้เข้าร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน/โครงการหรือกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด ได้จัดขึ้นได้ทุกครั้ง จึงทำให้โครงการ

หรือกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดขึ้นเป็นที่ยอมรับของประชาชน เมื่อได้รับการร้องขอความร่วมมือในการปฏิบัติงานจาก อบต. เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมอย่างหลากหลาย จัดให้มีช่องทางและวิธีการที่หลากหลายสำหรับการมีส่วนร่วม เช่น การประชุมกลุ่ม การสำรวจความคิดเห็น การจัดกิจกรรมระดมสมอง เป็นต้น เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าร่วมได้ตามความสะดวกและความสามารถของตน จึงมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานได้ จึงทำให้การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของบัวสย พูนสวัสดิ์ (2555 : 80) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลุมพิก อำเภอบึงบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะประชาชนมีความพึงพอใจในระดับหนึ่งในผลงานตามโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลจนอัด ความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน ทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น และแผนงานสามารถแก้ปัญหาของชุมชนตรงกับความต้องการของประชาชน อีกทั้งทำให้กระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับการแบ่งปันผลประโยชน์มีความโปร่งใส โดยการอธิบายกระบวนการและเหตุผลที่ใช้ในการตัดสินใจและยังได้รับการบริการหรืออำนวยความสะดวกจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของศัคนางค์ เสาวเวียง (2556 : 78-81) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตตำบลราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนได้เข้าร่วมประชุมประชาคมเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือประชาพิจารณ์ในการเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลรับทราบหน้าที่ของตนในการติดตามประเมินผลโครงการและแผนงานต่าง ๆ มีการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายของการพัฒนา และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน มีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเป็นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดห้วงระยะเวลาและวิธีการติดตามประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสมยศ ลอยประโคน (2558 : 96) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอนาสาย จัหวัดนครราชสีมา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด ให้ความสำคัญ ภารกิจและหน้าที่หลัก โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจันอัดควรยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยให้ประชาชนทุกกลุ่มในการวางแผนค้นหาปัญหาในชุมชนและนำไปสู่การวางแผนและการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อแผนที่ใช้ในการพัฒนาในหน่วยงานจะได้ตอบสนองต่อความจำเป็นของประชาชนในพื้นที่

1.2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอนาสาย จัหวัดนครราชสีมา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจันอัดควรจัดทำบริการสาธารณะให้ครอบคลุมทุกภารกิจและประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อบรรลุเป้าหมายของการบริหารงานท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม ของ องค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงาน และวิธีการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคเพื่อจะนำไปสู่ความสำเร็จในการมีส่วนร่วมของประชาชนบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอนาสาย จัหวัดนครราชสีมา

2.2 ควรศึกษาปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอนาสาย จัหวัดนครราชสีมา

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอนาสาย จัหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจันอัด อำเภอนาสาย จัหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการร่วมค้นหาปัญหาในการตัดสินใจร่วมแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ร่วมกับท้องถิ่น มีการตรวจสอบประเมินผลที่เกิดจากการดำเนินงานของท้องถิ่น และเป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาท้องถิ่น รายละเอียดดังภาพแสดง ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

- คัตนangk์ เสาวเวียง. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอราชไศล จังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ).
- จิราพร เชื้อบุญมี. (2554). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลสะอาด อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ป.ม. (สาขาวิชานโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2565). ตัวชี้วัดหลักการมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- บัวสย พูนสวัสดิ์. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลุมพิก อำเภอนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร.ป.ม. (สาขารัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏนนทบุรี).

- ปัญญา แก่นดี. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic.ม. (สาขา รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- พัชรี สีโรส และคณะ. (2561). หลักธรรมาภิบาล : จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมยศ ลอยประโคน. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ropic.ม. (สาขา รัฐประศาสนศาสตร์), มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์).
- อรทัย กักพล. (2554). หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.